

Organizačný poriadok súťaže

Názov súťaže: Dejepisná olympiáda (ďalej DO)

Organizátor súťaže: Národný inštitút vzdelávania a mládeže (ďalej len NIVaM)

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/4962:2-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so Smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2

Poslanie súťaže a jej charakteristika

Poslanie DO

1. Prehlbovať, rozširovať a upevňovať vedomosti z histórie.
2. Podporovať nové formy tvorivej práce žiakov pri poznávaní histórie.
3. Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných žiakov s hlbším záujmom o históriu.
4. Popularizovať históriu medzi žiakmi, aby sa stala súčasťou podobných foriem súťaženia.
5. Vzbudzovať záujem a pestovať u žiakov kladný vzťah k histórii s dôrazom na dejiny Slovenska.
6. Prispievať k účelnému využívaniu mimoškolského času žiakov.
7. Umožniť učiteľom spätne využívať poznatky získané na súťaži pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Charakteristika Dejepisnej olympiády

1. Dejepisná olympiáda je predmetovou súťažou jednotlivcov a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách. Súťaž je podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach určená žiakom 6. až 9. ročníka základných škôl, 1. až 8. ročníka osemročných gymnázií a 1. až 4. ročníka stredných škôl.
2. Súťaž sa usporadúva každoročne a člení sa podľa kategórií a súťažných kôl.
3. Súťaž sa primárne koná prezenčne avšak môže prebiehať v online režime v závislosti od aktuálnych neštandardných celospoločenských podmienok napr. pandemická situácia a pod.

Čl. 3

Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

Organizátor: Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Ševčenkova 11, P.O.BOX 58, 850 05 Bratislava, IČO: 00164348, DIČ: 2020798714, kontakt: +421 248 209 411

Odborný garant: Historický ústav Slovenskej akadémie vied, v. v. i. P. O .X. 198, Klemensova19, 814 99 Bratislava

Organizátor okresných a krajských kôl: Regionálne úrady školskej správy

Organizátor školských kôl: školy

Čl. 4

Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

Jednotlivé kolá súťaží koordinujú príslušné odborné komisie DO (školské, okresné, krajské, celoštátne) v súlade s týmto organizačným poriadkom a garantujú ich regulárny priebeh, odbornosť a kvalitu.

Jednotlivé kolá súťaže po organizačnej stránke zabezpečujú v súlade so smernicou a aktuálnymi metodicko-organizačnými pokynmi (ďalej len MOP)

- a) školy v rámci školského kola,
- b) príslušný regionálny úrad školskej správy pri zabezpečení okresného a krajského kola,
- c) NIVaM pri zabezpečení celoštátneho kola.

Metodicko-organizačné pokyny súťaže

MOP je záväzným dokumentom pre všetky subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže a jeho dodržiavanie je nevyhnutné na všetkých úrovniach jej realizácie.

Každoročne ich vydáva NIVaM v spolupráci so Slovenskou komisiou DO (ďalej SK DO), zverejňuje ich na svojej stránke www.nivam.sk, informuje Regionálne úrady školskej správy a elektronicky zašle MŠVVaM SR na oficiálnu e-mailovú adresu: sutaze@minedu.sk.

MOP podrobne upravuje organizačné, administratívne a odborné aspekty súťaže, najmä:

- podrobné termíny, lehoty a priebeh jednotlivých kôl súťaže,
- formu a priebeh organizácie (prezenčne alebo online),
- postup a podmienky registrácie v elektronickej platforme,
- počty bodov a hranicu úspešnosti,
- podrobný postupový kľúč pre jednotlivé úrovne súťaže,
- usmernenia v prípade rovnosti bodov,
- ďalšie náležitosti, ktoré nie sú predmetom smernice, alebo organizačného poriadku DO.

Terminovník

NIVaM každoročne vydáva Terminovník, ktorý upravuje termíny školských, okresných, krajských a celoštátnych kôl.

Oba dokumenty zverejňuje na web stránke www.nivam.sk a prostredníctvom elektronickej platformy.

Termíny konania jednotlivých kôl sa zverejňujú na webovej stránke organizátora a uvádzajú sa aj v metodicko-organizačných pokynoch DO.

Organizátor každoročne vydáva metodicko-organizačné pokyny. Termíny , priebeh jednotlivých kôl a pod. sú bližšie špecifikované v metodicko-organizačných pokynoch, ktoré organizátor posielajú všetkým regionálnym úradom školskej správy a MŠVVaM SR na adresu elektronickej pošty zverejnenej na webovom sídle: sutaze@minedu.sk.

Čl. 5 Rozpočet a jeho štruktúra

V zmysle čl. 14 smernice je DO financovaná nasledovne:

1. Školské kolá DO sú zabezpečované z rozpočtov škôl.
2. Okresné a krajské kolá DO finančne zabezpečujú príslušné Regionálny úrad školskej správy (ďalej RÚŠS).
3. DO na celoštátnej úrovni po finančnej stránke zabezpečuje z finančných prostriedkov poskytnutých ministerstvom formou kontraktu. Z rozpočtu súťaže spravidla uhrádza náklady na ubytovanie, stravu, prenájom miestností, občerstvenie, cestovné náklady súťažiacich, tlač diplomov, výrobu medailí, materiálno-technické zabezpečenie, ceny víťazom, náklady na sprievodný program, cestovné, honoráre členom porôt, lektorom a oficiálnemu dozoru, zasadnutia komisií (občerstvenie, cestovné), honoráre autorom, recenzentom, korektorom, prekladateľom a ďalšie náklady na podporné aktivity v súlade s poslaním súťaže. Z rozpočtu súťaže sa uhrádzajú náklady na celoštátne kolá, sústredenia pred medzinárodnými súťažami, vycestovania slovenských delegácií na medzinárodné súťaže. Návrh rozpočtu a odpočet čerpania v rozsahu poverenia kontraktom predkladá NIVaM v stanovených termínoch ministerstvu.

Čl. 6 Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

1. Po odbornej a obsahovej stránke riadi DO celoštátna odborná komisia - Slovenská komisia DO príslušné krajské, okresné a školské komisie. Úlohou týchto komisií je riadiť jednotlivé kolá súťaže v súlade s týmto organizačným poriadkom a metodicko-organizačnými pokynmi pre príslušný ročník DO. Slovenská komisia DO po odbornej a

obsahovej stránke riadi priebeh celoštátneho kola DO. Návrh na vymenovanie odborných komisií a predsedov na všetkých úrovniach určuje čl. 9 smernice. SK DO je zložená z predsedu, tajomníka a ďalších ôsmich členov. Predsedu komisie zvoleného z členov komisie odsúhlasuje odborný garant súťaže HÚ SAV v. v. i. Táto komisia zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú náplň jednotlivých kôl DO,
- spolupracuje pri tvorbe MOP,
- autorov, recenzentov, korektorov a určuje vedúcich autorských kolektívov, ktorí koordinujú a zodpovedajú za súťažné úlohy a autorské riešenia,
- riadenie a usmerňovanie činnosti okresných a krajských komisií DO,
- vydávanie metodických, študijných a odborných materiálov,
- v spolupráci s NIVaM-om návrhy termínov konania jednotlivých kôl DO,
- rieši prípadné podnety podané k výsledkom a priebehu DO,
- prípravu žiakov na medzinárodné súťaže.

Predseda SK DO zhodnotí priebeh a úroveň celoštátneho kola a celého ročníka a zašle hodnotiacu správu ministerstvu do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.

2. Krajská komisia DO po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh krajského kola DO.
3. Predsedu a členov krajskej komisie (KK DO) vymenúva RÚŠS po konzultácii s predsedom SK DO. Krajská komisia DO zabezpečuje:
 - odbornú a obsahovú garanciu krajského kola DO v spolupráci s RÚŠS,
 - riadenie a usmerňovanie činnosti okresných komisií DO,
 - vyhodnotenie výsledkov krajského kola.Predseda krajskej komisie DO zhodnotí priebeh a úroveň krajského kola a zašle hodnotiacu správu predsedovi SKDO, NIVaM-u, vedúcim autorských kolektívov najneskôr desať kalendárnych dní po skončení kola súťaže.
4. Okresná komisia DO po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh okresného kola DO. Predsedu a členov okresnej komisie vymenúva RÚŠS po konzultácii s predsedom krajskej komisie DO. Táto komisia zabezpečuje:
 - organizáciu okresného kola DO v spolupráci s riaditeľstvami škôl, centrami voľného času a RÚŠS,
 - usmerňovanie činnosti učiteľov poverených riadením a organizáciou olympiády,
 - vyhodnotenie výsledkov okresného kola.Okresná komisia DO zhodnotí priebeh a úroveň okresného kola a zašle vyhodnotenie RÚŠS predsedovi krajskej komisie DO najneskôr do desať kalendárnych dní po ukončení kola súťaže.
5. Školská komisia DO po odbornej, obsahovej a organizačnej stránke riadi priebeh školského kola DO. Predsedu a členov školskej komisie vymenúva riaditeľ školy. Táto komisia zabezpečuje:
 - organizáciu školského kola DO

Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie členov komisií je platné na dobu schváleného organizačného poriadku súťaže, a to spravidla na päť rokov. V prípade vážnych dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie požiadať orgán, ktorý ho vymenoval, o uvoľnenie z funkcie.

Čl. 7

Štruktúra súťaže

Štruktúra postupových kôl:

- školské kolo súťaže
- okresné kolo súťaže
- krajské kolo súťaže
- celoštátne kolo súťaže
- medzinárodné kolo súťaže

Bližšia charakteristika a priebeh postupových kôl je upresnená v MOP.

Čl. 8

Kategórie súťaže

1. DO je predmetová postupová súťaž jednotlivcov organizovaná týchto kategóriách:
 - a) v stredných školách:
 - kategória A — pre žiakov, ktorí napíšu samostatný projekt na ľubovoľnú tému z regionálnej histórie;
 - kategória B — pre žiakov, ktorí napíšu samostatný projekt na tému každoročne určenú SK DO;
 - b) v základných školách a na prvom stupni osemročných gymnázií:
 - kategória C pre žiakov 9. ročníka základných škôl a 4. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória D pre žiakov 8. ročníka základných škôl a 3. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória E pre žiakov 7. ročníka základných škôl a 2. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória F pre žiakov 6. ročníka základných škôl a 1. ročníka osemročných gymnázií.
2. V kategóriách A a B sa súťaží v troch kolách (školské, krajské, celoštátne). Vo všetkých kolách sa súťaží písomnou a ústnou formou (vypracovaním testových úloh a obhajobou vypracovaného písomného projektu).
3. V kategóriách C, D sa súťaží v štyroch kolách (školské, okresné, krajské, celoštátne), v kategórii E v troch kolách (školské, okresné, krajské) a v kategórii F v dvoch kolách (školské, okresné). V kategóriách C, D, E, F sa súťaží iba písomnou formou (vypracovaním testových úloh).

Čl. 9

Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

Súťaž prebieha v ôsmich kategóriách, pričom hodnotenie sa líši podľa typu kola a kategórie súťažiacich. Členom poroty, ktorá hodnotí nemôže byť učiteľ, ktorý pripravoval súťažiaceho.

Kategórie C, D, E, F:

- Súťaž prebieha formou riešenia didaktických testov.
- Test má celkovú bodovú hodnotu, pričom každá správna odpoveď je bodovaná jednotlivo.
- V školskom, okresnom a krajskom kole obsahuje test úlohy z vybraného monotematického celku, príslušného učiva a regionálnej histórie. Zaradenie úloh z regionálnej histórie schvaľujú príslušné odborné komisie na jednotlivých úrovniach súťaže.
- V celoštátnom kole pozostáva test z úloh z monotematického celku a príslušného učiva.

Kategórie A, B:

- Súťaž obsahuje riešenie didaktických testov a vypracovanie samostatných písomných projektov s následnou obhajobou.
- Test má pevnú bodovú hodnotu a obsahuje stanovený počet úloh.
- Písomný projekt je hodnotený na základe obsahu, technického spracovania, estetiky a obhajoby, pričom obhajoba prebieha v presne určenom časovom limite.

Podmienky úspešnosti:

Súťažiaci sa stáva úspešným riešiteľom, ak dosiahne hranicu úspešného riešiteľa.

Pravidlá spracovania testov:

- Súťažiaci sa oboznamujú so znením testových úloh až bezprostredne pred ich riešením.
- Testy sú do tej doby utajené, aby bola zabezpečená regulárnosť súťaže.

Hodnotenie výsledkov:

- Odborná porota posudzuje vypracované úlohy, vyhodnocuje výsledky a stanovuje konečné poradie súťažiacich.
- Každú testovú úlohu hodnotia minimálne dvaja členovia odbornej poroty.
- Samostatné písomné projekty a ich obhajoby hodnotí trojčlenná odborná komisia.
- V prípade nejasností rozhoduje predseda príslušnej odbornej komisie.

Čl. 10

Odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže

Žiaci sa pripravujú na DO samostatne, pričom môžu využívať odborné vedenie a konzultácie učiteľov.

Za účelom prípravy a výberu účastníkov medzinárodných olympiád v rámci stredných i základných škôl sa ako súčasť DO organizujú sústredenia. Na tieto sústredenia sú pozývaní

najúspešnejší riešitelia celoštátneho kola. O ich nominácii a obsahovej náplni sústredení sa rozhoduje na základe výsledkov v celoštátnom kole SK DO.

Pre účastníkov medzinárodných súťaží sa môžu organizovať výberové sústredenia, prednášky, semináre zamerané na prípravu na medzinárodnú súťaž. Rozsah prípravy určuje organizačný poriadok medzinárodnej súťaže stanovený International History Olympiad, <https://www.historyolympiad.com/costs/>.

Za odborné zabezpečenie sústredení zodpovedá SKDO. Sústredenia organizačne zabezpečuje NIVaM v spolupráci s SKDO a prípadne iný poverení organizátori. Výber účastníkov na sústredenia a medzinárodnú súťaž sa realizuje podľa vopred stanovených kritérií. Členov reprezentačného družstva a jeho vedúceho navrhuje predseda SKDO.

>

Čl. 11

Podmienky účasti a postupový kľúč

Podmienkou postupu do vyššieho kola je účasť na nižšom kole a dosiahnutie bodovej hranice úspešného riešiteľa. Bodovú hranicu úspešného riešiteľa upresňuje MOP.

1. V kategóriách A a B:

- a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia všetkých ročníkov stredných škôl a gymnázií, 5. až 8. ročníka osemročných gymnázií. Do krajského kola postupujú na základe rozhodnutia školskej komisie všetci žiaci, ktorí splnia predpísané podmienky postupu (vypracovanie a obhajoba samostatného písomného projektu, vypracovanie testových úloh). Z krajského do celoštátneho kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií A a B. Postupujúci musia byť zároveň úspešnými riešiteľmi v jednotlivých kolách.
- b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie DO. Testy pre krajské a celoštátne kolo pre obidve kategórie zabezpečí SKDO.
- c) Zadané úlohy v testoch sú vypracované podľa platných učebných osnov dejepisu na gymnáziách a na stredných školách, kde sa dejepis vyučuje.
- d) V prípade rovnosti bodov rozhoduje o umiestnení súťažiaceho (podľa uvedenej postupnosti) vyšší počet bodov za projekt, vrátane bodov za formu, technickú a estetickú úroveň projektu, za obhajobu a za test.

2. V kategóriách C, D, E a F:

- a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia zo 6. až 9. ročníka základných škôl a z 1. až 4. ročníka osemročných gymnázií. Do okresného kola postupujú prví dvaja žiaci z každej školy a z každej kategórie. Z okresného do krajského kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií C, D, E. Z krajského do celoštátneho kola postupujú prví súťažiaci z kategórií C, D. Postupujúci musia byť zároveň úspešnými riešiteľmi v jednotlivých kolách.
- b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie DO. Testy pre okresné, krajské a celoštátne kolo (okrem úloh z regionálnej histórie) pre všetky kategórie zabezpečí SKDO.

- c) Zadané úlohy v testoch zohľadňujú platné učebné osnovy dejepisu na základných školách (6. až 9. ročník) a na prvom stupni osemročných gymnázií (1. až 4. ročník). Testy pre vyššie ročníky môžu obsahovať zadania úloh z učív predchádzajúcich ročníkov. Súčasťou testov sú zadania úloh z vybraného monotematického celku nad rámec učebných osnov, ktorý pre každý rok stanoví SKDO.
3. K vybranému monotematickému celku komisia odporučí žiakom študijnú literatúru primeranú pre jednotlivé vekové kategórie žiakov.
4. Ďalšie podmienky účasti žiakov, riešenia v prípade rovnosti bodov na DO dopĺňa alebo upresňuje SKDO v metodicko-organizačných pokynoch pre príslušný školský rok.

Čl. 12

Práva a povinnosti súťažiacich

1. Účasť žiakov v súťaži je dobrovoľná.
2. Súťažiaci majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej. Majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať informácie o výsledkoch.
3. Súťažiaci sa môžu zúčastniť DO, ak splnia podmienky uvedené v tomto organizačnom poriadku. Sú povinní dostaviť sa v stanovený deň a hodinu na riešenie úloh a zotrvať na súťaži až do jej skončenia, rešpektovať rozhodnutia hodnotiacich a odborných komisií, súťažiť čestne v zmysle zásad súťaže.
4. Súťažiaci sa so znením testových úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
5. Porota vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov, tiež vyhodnotí projekty a obhajoby projektov žiakov a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. V sporných prípadoch rozhoduje predseda komisie.
6. Protest proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať písomne predsedovi príslušnej komisie (školskej, okresnej, krajskej, celoštátnej), do troch pracovných dní po zverejnení výsledkov v elektronickej platforme.
7. Opravené testy súťažiacich uschovávajú odborné komisie DO, ktoré realizovali príslušné kolo súťaže jeden rok, prípade celoštátneho kola tajomník DO.

Čl. 13

Vyhodnotenie súťaže

Zverejnenie výsledkov prebieha prostredníctvom elektronickej platformy po termíne zapísania bodov, ktorý určuje harmonogram MOP.

Predseda komisie kola prebiehajúceho pred celoštátnym kolom je povinný vypracovať správu o priebehu a výsledkoch súťaže a zaslať ju tajomníkovi DO v lehote určenej MOP.

Čl. 14

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

Pri organizovaní všetkých postupových kôl a podujatí súvisiacich s DO musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické pravidlá podľa smernice článku 11.

V rámci celoštátneho kola za dodržiavanie bezpečnostných a hygienických pravidiel súťažiacich zodpovedá dozor, ktorý zabezpečuje organizátor. Organizátor je zodpovedný za školenie BOZP pre dozory.